

Шановні учні нижче вам надана для ознайомлення, вивчення та подальшого використання інструкція з охорони праці при виконанні штукатурних робіт в майстерні виробничого навчання та на виробництві. Подана інструкція включає в себе наступні розділи – загальні положення, вимоги безпеки перед початком роботи, під час роботи, вимоги після закінчення роботи та в аварійних ситуаціях.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ШТУКАТУРА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція з охорони праці для штукатура призначена для всіх робітників, що працюють за професією «штукатур» на підприємствах під час виконання штукатурних робіт на об'єктах, що будуються або ремонтуються.

1.2. Проведення уроків виробничого навчання передбачає виконання робіт, в тому числі і неповнолітніми, під керівництвом майстра виробничого навчання. До **самостійної** роботи допускаються особи у віці не молодше 18 років, які у навчальному закладі отримали професію штукатур та за станом здоров'я можуть бути допущені до вказаної роботи. Перед допуском до самостійної роботи, після отримання вступного інструктажу, первинного інструктажу, попереднього спеціального навчання з питань охорони праці, перевірки знань з охорони праці, яка проводиться за екзаменаційними білетами, перевірки вмінь та навичок безпечного виконання робіт, штукатур повинен пройти безпосередньо на робочому місці стажування протягом 2-15змін (залежно від стажу, досвіду і характеру роботи) під керівництвом досвідченого кваліфікованого штукатура. Допуск до самостійної роботи здійснюється при позитивних результатах стажування.

Стропування матеріалів, які піднімаються вантажопідіймальними механізмами, має право виконувати штукатур, який пройшов відповідне навчання і має при собі посвідчення стропальника.

Під час роботи з електрифікованим інструментом і електричними машинами штукатур повинен мати групу з електробезпеки, бути навченим і проінструктованим щодо їх безпечної експлуатації. Штукатур, який працює з хімічними добавками, повинен бути проінструктований з правил безпечної роботи з ними.

1.3. Штукатур повинен знати і виконувати вимоги з охорони праці, передбачені даною Інструкцією та інструкціями з охорони праці за видами робіт; вимоги безпеки під час експлуатації механізмів, обладнання, інструменту і пристроїв, які він може використовувати протягом робочого дня; вимоги безпеки при застосуванні токсичних хімічних домішок; правила користування засобами колективного і індивідуального захисту; правила поведінки під час аварійних ситуацій; заходи щодо запобігання аваріям і ускладненням та їх ліквідації; правила внутрішнього трудового розпорядку.

Штукатур зобов'язаний знати характеристику шкідливих речовин, які можуть виділятися у процесі виконання робіт, їх дію на організм людини і заходи захисту; дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також безпеку і здоров'я оточуючих людей у процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства; проходити у встановленому порядку попередні та періодичні медичні огляди.

Штукатур повинен пам'ятати, що дотримання вимог інструкцій з охорони праці є основною умовою запобігання нещасним випадкам. Порушення штукатуром вимог цих інструкцій розглядається як порушення ним трудової дисципліни, за яке до нього може бути застосовано стягнення згідно з чинним законодавством.

1.4. У процесі виробничої діяльності на штукатуру діють наступні небезпечні та шкідливі виробничі фактори: хімічні - токсичні хімічні домішки, що можуть входити до складу матеріалів, з якими працюють працівники, різного роду розчинники; фізичні - розташування робочого місця на значній висоті відносно поверхні землі (підлоги), підвищена чи знижена температура повітря робочої зони, рухомість повітря (протяги), запиленість повітря робочої зони. Шкідливі та небезпечні виробничі фактори конкретизуються згідно з результатами атестації робочих місць.

Штукатур повинний бути ознайомлений зі шкідливими і небезпечними виробничими факторами, що діють на працюючого. Це - можливість одержання травм, опіків, ураження електричним струмом, отруєння тощо.

1.5. Штукатур повинний працювати, використовуючи засобу індивідуального захисту Згідно з Відомчими нормами безкоштовної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту робітникам, що працюють за професією штукатур видається наступний спецодяг:

Комбінезон бавовняний термін використання -12 місяців Рукавиці комбіновані або
авички гумові термін використання - на 3 місяці трикотажній основі

Чоботи гумові термін використання -12 місяців.

На зовнішніх роботах взимку додатково:

Куртка бавовняна на утеплювальній прокладці термін використання - 36 місяців.

Штани бавовняні на утеплювальній прокладці термін використання - 36 місяців. Валянки термін використання - 48 місяці.

Колективним договором по підприємству може бути передбачена видача спецодягу і спецвзуття понад встановлені норми.

1.6. Спецодяг штукатура повинен бути добре підігнаний і застібнутий.

1. Штукатуру слід виконувати тільки ту роботу, яка йому доручена, і якщо умови її виконання не суперечать вимогам даної Інструкції.

2. Штукатур одержує індивідуальні запобіжні засоби (чергові, які використовуються тільки після спеціального інструктажу) у таких випадках:

1. Під час підготовки поверхні вручну (бугардою, зубилом) - захисні окуляри.

2. Під час підготовки і оброблення поверхні електрифікованим інструментом - діелектричні рукавички, калоші, килимок, респіратор, захисні окуляри).

Безпека праці при роботі з електроінструментом

- Безпека наша при роботі з інструментом підвищеної небезпеки залежить тільки від нас самих.
- Можливою причиною отримання травми очей при роботі з інструментом може бути елементарне не дотримання техніки безпеки. Так, недбале увагу до місця, куди ви кладете вимкнений, але ще триваючий обертається інструмент може привести до підняття хмари дрібного сміття, яке також небезпечно для ваших очей.
- У будь-якому електрифікованому інструменті для його охолодження є спеціальні вентиляційні отвори і якщо в них потрапить сміття при недбалому відношенні до інструменту, то це сміття може викликати поломку інструменту при його включенні, що в свою чергу може призвести до травмування вас.

MyShared

3. Під час хімічної дії (2-3 %-ним розчином соляної кислоти, вапновим тістом тощо) на оштукатурену поверхню і роботі з хлорованими розчинами - респіратор, окуляри захисні, рукавички гумові кислотостійкі, фартух.
4. Під час роботи на висоті - запобіжний пояс.
5. Під час роботи з пилоподібними матеріалами (цемент, гіпс тощо) - респіратор, окуляри захисні.
6. Під час роботи з пневмоінструментом - віброзахисні рукавички.

1. 7. Вимоги до матеріалів, що використовують в штукатурних роботах.

1. Пилоподібні матеріали (цемент, вапно, гіпс тощо) необхідно зберігати у щільно закритих контейнерах, ящиках, а у паперових мішках - у закритих сухих приміщеннях

2. Листи сухої штукатурки складаються у сухих приміщеннях штабелями не більше 2-х метрів.

3. Розчини кислот необхідно зберігати у щільно закритих скляних бутлях, які встановлені на підлозі у один ряд.

4. Дерев'яні рукоятки інструменту повинні бути з деревини твердих порід, гладкооброблені, підігнані і надійно закріплені.

5. Робочим місцем штукатурна є виділені ділянки на відкритих будівельних майданчиках, всередині будівель та споруд, спеціально укомплектовані для штукатурних робіт. Робочі місця повинні бути забезпечені випробуваними інвентарними улаштуваннями і пристроями (риштування, помости, стрем'янки тощо), виготовленими за типовими проектами і встановленими згідно з проектом виконання робіт.

6. За наявності розчинонасосної установки або штукатурної станції робоче місце штукатурна повинно бути зв'язано сигналізацією (звуковою або світловою) з робочим місцем машиніста.

7. У випадках недоцільності улаштування риштувань чи підмостків штукатур повинен користуватися випробуваним запобіжним поясом. Місце кріплення карабіна запобіжного паска повинно вказуватись керівником робіт.

8. Робочі місця, які знаходяться на висоті більше 1,3 м над землею чи перекриттям, повинні бути огорожені.

9. Інвентарні світильники для освітлення робочих місць необхідно встановлювати таким чином, щоб не засліплювати робітників і забезпечити достатнє освітлення робочого місця.

10. Вантаж на риштуваннях і підмостках повинен бути розташованим згідно зі схемами і величинами навантаження, які допускаються для даного типу риштувань і підмостків.

Скупчення на настилі людей в одному місці не допускається.

1.8. Дотримання правил особистої гігієни.

Особиста гігієна штукатурна сприяє запобіганню професійним отруєнням і захворюванням.

Штукатур зобов'язаний виконувати вимоги санітарних норм, зокрема:

- утримувати в чистоті і порядку робоче місце і інструмент;
- правильно і дбайливо користуватись санітарно-побутовими приміщеннями, індивідуальними засобами захисту;
- утримувати спецодяг і спецвзуття у справному стані і чистому вигляді;
- перед кожним прийманням їжі мити руки водою з милом;
- дотримуватись питного режиму з врахуванням особливостей умов праці;
- дотримуватись режиму праці і відпочинку;
- при появі температури чи інших ознак захворювання попередити керівника робіт і негайно звертатись до лікаря.

Питання для самоконтролю

- 1. Хто має право працювати штукатуром?**
- 2. Які види інструктажів повинен пройти працівник?**
- 3. Які індивідуальні засоби захисту повинен використовувати штукатур?**
- 4. Які правила ТБ при роботі з електроінструментом?**
- 5. Які вимоги до матеріалів, що використовують в штукатурних роботах?**
- 6. Які правила особистої гігієни повинен виконувати штукатур?**

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

1. До початку робіт штукатуру необхідно підготувати робоче місце: видалити зайві предмети, правильно підготувати і розташувати матеріали, інструмент, механізми, переконавшись в їх справності.

2. Штукатуру на робоче місце необхідно приходити у робочому спецодязі. Спецодяг повинний бути застебнутий на всі гудзики, рукава підв'язані чи застебнуті.

3. Перевірити справність настилів риштувань, підмостків, пересувних столиків, наявність і справність їх огороження.

2.4. Перевірити справність розчинонасосів, форсунок, шлангів, дозаторів, обладнання, а також транспортні засоби для подачі розчину.

Запобіжні клапани і манометри повинні бути опломбовані.

1. Узимку підмости та риштування, транспортні шляхи, робочі місця і проходи до них очищають від снігу, льоду та посипають піском.

2. Електро- і пневмоінструменти, а також машини випробують на холостому ході.

1. Електромережі і діюче електроустаткування під час роботи поблизу них повинні бути обгороджені чи знеструмлені.

2. Про несправності, що були виявлені під час підготовки до роботи, негайно повідомляють керівнику робіт.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

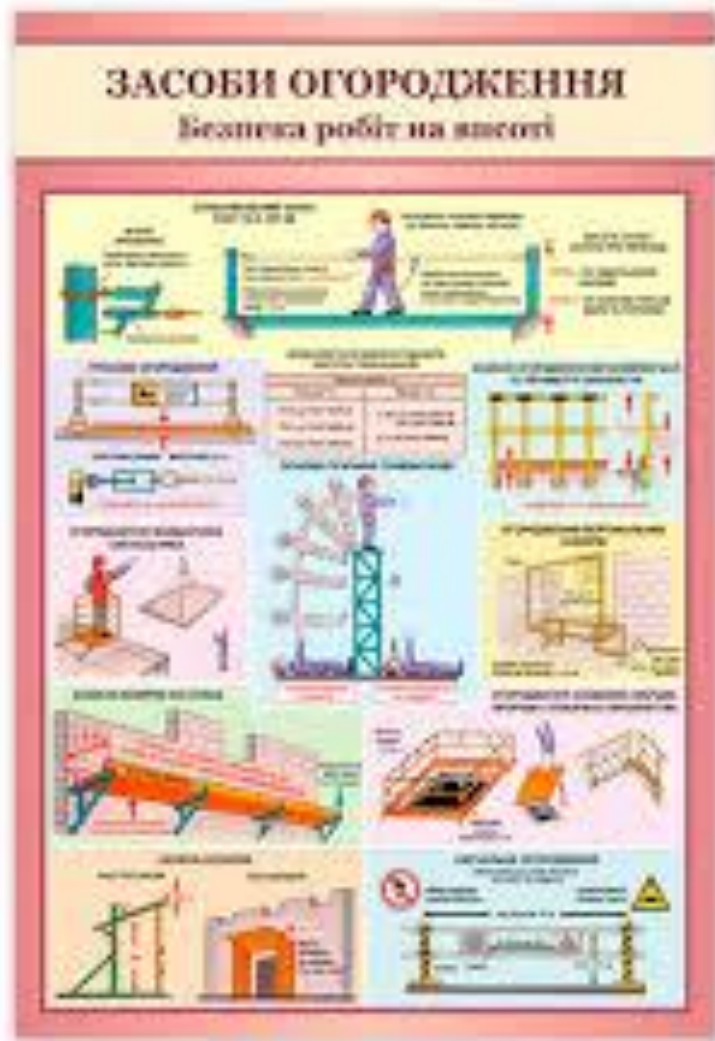
3.1. Робоче місце повинне утримуватися у чистоті.

3.2. Приступати до внутрішніх штукатурних робіт тільки після улаштування і остаточного закріплення перегородок, сантехнічних блоків, віконних і дверних коробок.

1. Штукатурні роботи виконувати тільки на достатньо освітлених робочих місцях.

2. На сходових маршах слід користуватися спеціальними підмостками в яких опори мають різну висоту або висувні стійки, які встановлюються на сідці.

3.3. Під час виконання дрібних штукатурних робіт необхідно користуватися переносними або розсувними інвентарними драбинами з врізними сідцями. Нижні кінці драбини повинні мати гострі металеві наконечники на дерев'яній підлозі і гумові - на бетонній і кам'яній. Верхні кінці драбини повинні надійно кріпитись до конструкції будівлі, а штукатур - страхуватись запобіжним поясом.

1. Під час виконання робіт за наявності декількох ярусів по одній вертикалі необхідно влаштовувати проміжні захисні настили.

2. Відбиття старої штукатурки по кам'яних і дерев'яних поверхнях необхідно вести з інвентарного риштування, використовуючи інструмент із дерев'яними ручками. Працювати і проводити прибирання робочого місця треба в захисних окулярах і респіраторях.

3. Під час приготування складних розчинів перемішування їх в штукатурних ящиках проводити спеціальним інструментом (мішалкою). Сухі компоненти розчинів (гіпс, цемент та інші) додавати дрібними порціями, не допускаючи запиленості робочого місця.

3.4. Під час нанесення розчину на поверхню вручну, методом накидання, знаходитися збоку від місця набризкування.

1. Під час оштукатурювання віконних, дверних укосів і витягуванні карнизів, направляючі рейки необхідно надійно закріплювати інвентарними затискувачами.

2. Під час нанесення штукатурного розчину механічним і ручним способом на поверхні стін і стель, а також під час розрівнювання, затирання та інших операцій штукатурки повинні користуватися захисними окулярами.

3. Видаляти напливи і насікати бетонні поверхні необхідно у рукавицях і захисних окулярах.

4. Під час виконання штукатурних робіт із застосуванням хлорованих розчинів необхідно застосовувати захисні окуляри і гумові рукавиці.

5. З'єднувати розчинні шланги між собою, з розчинонасосом чи соплом необхідно тільки за допомогою спеціальних хомутів.

6. Не допускається підтягувати гайки на хомутах, муфтах стику розчинопроводів, що знаходяться під тиском.

7. Під час роботи установки необхідно стежити за тим, щоб шланги не утворили гострих кутів і петель.

3.5. Не залишати без нагляду форсунки розчинопроводу, що знаходиться під тиском.

1. У випадку припинення подачі розчину через форсунку або несправності трубопроводу необхідно перекрити вентиль на розчинопроводі і дати сигнал для зупинки розчинонасоса.

2. Під час переходу з одного робочого місця на інше розчинопроводи необхідно пересувати тільки після повного скидання тиску.

3.6. Очистку розчинного та повітряного наконечників форсунки і видалення розчинних пробок необхідно проводити тільки після повного скидання тиску і відключення розчинонасоса від електромережі.

3.7. Штукатури, які не беруть участь у продуванні розчинопроводу стиснутим повітрям або промиванні його водою, повинні покинути робочу зону і відійти на відстань не менше 10 м.

3.8. Під час забризкування, ґрунтовки і накривання за допомогою розчинонасоса, форсунку тримати під кутом 60-90° до поверхні, що оштукатурюється, і на відстані 0,7-1,5 м. Прочищати форсунки дозволяється тільки за умови закритих вентилях форсунок і труб.

1. Допускається обштукатурювання ніш під радіатори хлорованим розчином тільки за умови забезпечення робочих місць вентиляцією.

2. Під час нанесення на бетонні і кам'яні поверхні ущільненого шару розчину за допомогою цемент-пушки, необхідно стежити, щоб під час видалення утворених пробок розчин, який раптово вирвався із сопла, не заподіяв шкоди обслуговуючому персоналу.

3.9. Під час виконання штукатурних робіт в умовах мінусових температур застосовують підігріті розчини з добавками, що прискорюють процес твердіння. Робота з добавками вимагає обережності і застосування додаткових засобів захисту (окулярів, гумових рукавичок, респіраторів)

3.10. Під час сушіння оштукатурених поверхонь калориферами необхідно, щоб відстань від них була не менше 1,5 - 2 м.

Діючі електрокалорифери повинні знаходитися під постійним наглядом електротехнічного персоналу.

3.11. Калорифери повинні мати кожух з листової сталі і монтуватися на спеціальній підставці.

1. Працюючі газові калорифери не залишати без догляду. Для запобігання перекидання їх закріплюють.

2. Окремі місця штукатурки сушать за допомогою відбивних щитків з сушити штукатурку жаровнями, що виділяють чадний газ, забороняється.

3.12. Тривале перебування людей (більш 3 годин) у приміщенні, що просушується, забороняється.

3.13. Прибивання та обклеювання обшивальних аркушів сухою штукатуркою виконується ланками робітників. Для підтискування обшивальних аркушів до поверхні стелі та утримання їх необхідно використовувати інвентарні розсувні стійки; робоче місце при цих операціях організується на інвентарних підмостях, а робітники повинні виконувати роботи у захисних касках і окулярах.

3.14. Штукатурні роботи усередині ємності виконуються ланками в складі трьох чоловік (з них двоє страхуючих), які мають наряд-допуск і забезпечені рятувальними поясами.

3.15 У приміщеннях, де ведуться роботи з використанням синтетичних мастик, що клеять, і ґрунтовок, повинний бути забезпечений не менш як чотириразовий обмін повітря за годину. Синтетичні мастики, що загустіли, і ґрунтовки підігріваються тільки у закритій тарі і гарячій воді.

3.15. Щоб уникнути ураження електричним струмом, забороняється доторкатися до відкритих струмоведучих частин електроустаткування та оголених проводів. Включати умережу механізований інструмент, механізми та інші струмоприймачі впливає тільки за допомогою призначених для цього пристроїв.

3.16. Як переносні лампи повинні застосовуватися спеціально призначені для цієї мети світильники заводського виготовлення. Переносні світильники повинні мати напругу невище 36 В, а для небезпечних місць (сирих ділянок, котлованів) - не вище 12 В.

3.17. Зовнішні штукатурні роботи виконуються з інвентарних риштувань, а відновлення штукатурки в окремих місцях фасадів - з пересувних вишок, підйомних помостів і підвісних кошиків. Працювати на випадкових пристосуваннях (дошки, бочки, ящики, будь-які козелки) забороняється.

3.18. Під час оштукатурювання внутрішніх віконних укосів, щоб уникнути падіння, прорізи обгороджують на увесь час роботи.

3.19. На обштукатурювання віконних і дверних укосів на зовнішніх риштуваннях і обгороджених настилах одержують дозвіл керівника робіт.

3.20. Вимоги безпеки під час роботи на риштуваннях та помостах

1. Риштування та помости висотою до 4 м допускаються до експлуатації тільки після їхнього приймання виконавцем робіт і реєстрації у журналі робіт, а вище 4 м – після приймання комісією. Навантаження на настили риштувань та помостів не повинні перевищувати проектне навантаження, зазначене на вивішених схемах.

2. Металеві риштування повинні бути надійно заземлені та обладнані засобами захисту.

Забороняється працювати з металевих риштувань поблизу діючих ліній електропередачі.

3.21. Небезпечною зоною під риштуваннями вважається зона, збільшена на 2 м по всьому периметру риштувань при їхній висоті до 4 поверхів. Чим вище риштування, тим ця зона відповідно більше.

3.22. Засоби підмащування повинні мати рівні робочі настили з зазорами між дошками не більш 5 мм, а при розташуванні настилу на висоті 1,3 м і більше - огороження і бортові елементи.

Риштування повинні бути прикріплені до стіни споруджуваного будинку. Місця і способи кріплення вказуються у проекті виконання робіт.

3.23. Під час зняття і переміщення настилів на інший ярус необхідно цілком звільнити їх від матеріалів, тари, сміття; доступ людей на риштування на цей час повинний бути закритий.

3.24. Під час ремонтних робіт на фасадах із застосуванням багатоярусних риштувань не допускається ведення робіт на двох і більш ярусах по одній вертикалі, а також виконання яких-небудь робіт під риштуваннями.

3.25. Якщо штукатурні роботи виконуються на двох чи більш ярусах, між працюючими необхідно встановлювати проміжний захисний настил. У цьому випадку робітники розташовуються у шаховому порядку. Матеріали та інструменти треба розташовувати на настилах рівномірно по всій площі.

3.26. Не допускається скидати з настилів риштувань відбиту стару штукатурку, зняті покриття виступаючих частин фасаду, залишки матеріалів і будівельне сміття.

3.27. Під час виконання штукатурних робіт у сходових клітках як помости, розташовані на маршах, повинні застосовуватися спеціальні інвентарні столики з короткими передніми ніжками, поручневими огороженнями висотою 1 м і бортовою дошкою.

У сходових клітках робота на висоті з приставних сходів забороняється.

3.28. Підмости усередині будинку дозволяється ставити тільки на надійне покриття чи підлогу. Установлювати підмости на накати, підшивку перекриттів та інші конструктивні елементи, не розраховані на додаткове навантаження, забороняється.

3.29. Розбирати, ремонтувати і чистити штукатурні машини та устаткування на риштуваннях та помостах забороняється. Такі роботи виконують на спеціальних площадках.

1. Вантажно-розвантажувальні роботи необхідно виконувати під керівництвом керівника робіт. Перед вантажно-розвантажувальними операціями з елементами збірного залізобетону необхідно очистити їх від снігу, льоду, ґрунту, оглянути і у разі потреби виправити монтажні петлі.

2. Під час підйому розчину на робочі місця краном чи підйомником тара для розчину (бадді чи ящики) повинна бути забезпечена спеціальними пристосуваннями (замками, що не допускають випадкового перекидання суміші).

3. Робітникам-штукатурам забороняється робити ремонт риштувань чи помостів, його повинні виконувати кваліфіковані робітники.

Питання для самоконтролю

1. Які вимоги до штукатуру перед початком роботи?

2. Які вимоги до облаштування робочого місця штукатуру?

3. Які правила використання спеціального обладнання для механізації штукатурних робіт?

4. Які правила роботи на риштуванні при виконанні штукатурних робіт?

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Робочі місця очистити від сміття і виробничих відходів, а матеріали, що залишилися, здати у комору.

1. Усі машини і механізми відключити від електромережі за допомогою рубильників. Після зупинки всі машини і механізми, а також інструмент очистити

від розчину, бруду і пилу. Для цього надягають запобіжні окуляри. Очистити всю тару і здати її на збереження.

1. Індивідуальні захисні пристосування упорядкувати і здати у комору. Очистити спецодяг і взуття і повісити в індивідуальні шафи чи здати на зберігання у комору.

2. Обтиральний матеріал після використання скласти у металевий ящик з кришкою і винести у місця, зазначені пожежною охороною.

Не залишати у робочих приміщеннях використаний обтиральний матеріал у неробочий час.

4.6. Після закінчення штукатурних робіт на риштуваннях необхідно:

-розвантажити риштування чи помости від матеріалу, що залишився, механізмів, інструментів і будівельного сміття;

-перекрити спеціальними огороженнями із забороняючими написами для сторонніх осіб під'їзди та входи на риштування;

-доповісти керівнику робіт про стан риштувань та помостів і їх огорожень.

1. Про всі несправності інструмента та устаткування, замічених при роботі, необхідно повідомити керівнику робіт.

2. Обличчя і руки ретельно вимити теплою водою з милом і прийняти теплий душ.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У разі виникнення на ділянці проведення робіт умов, які загрожують життю або здоров'ю людей, штукатур повинен припинити роботу і вжити заходів по недопущенню людей у небезпечну зону.

5.2. При роботі штукатур можливі наступні аварійні ситуації:

а) несправність шлангів;

б) пошкодження електроінструменту;

в) порушення міцності риштувань;

г) обрив вантажу, що піднімається на риштування та міжповерхові перекриття;

д) виникнення пожежі.

Дії працівників у випадках аварійних ситуацій:

1. У випадках несправності шлангів під час штукатурних робіт механізованим способом роботу негайно припинити, а настил риштувань очистити від розчину.

2. Про усі випадки обриву проводів, несправності пристроїв, що заземлюють, та про інші ушкодження електроінструменту необхідно негайно повідомити керівника робіт.

3. У разі порушення міцності риштувань, помостів тощо необхідно негайно припинити роботу, обережно покинути небезпечну зону і під керівництвом керівника робіт приступити до локалізації аварійної ситуації.

4. У випадках перекидання тари з розчином під час її піднімання або неякісної строповки тари, що виявилась під час піднімання, за допомогою прийнятих знаків повідомити кранівника і опустити тару на землю і тільки тоді приступити до усунення неполадок.

5. У разі виявлення диму чи виникнення загоряння, пожежі необхідно негайно доповісти керівнику робіт і повідомити пожежну охорону, використовуючи найближчий телефон.

Одночасно з цим припинити роботу і вжити заходів щодо ліквідації пожежі за допомогою наявних первинних засобів пожежогасіння (вогнегасники, вода, пісок тощо) відповідно до джерела пожежі.

1. З несподіваною появою газу в діючих цехах треба негайно припинити роботу і вийти з небезпечної зони.

2. У разі виникнення нещасних випадків чи аварії необхідно викликати швидку допомогу і до приїзду лікаря, після повідомлення керівника робіт, вчасно і правильно надати першу допомогу потерпілому, зберегти на робочому місці обстановку і стан обладнання такими, якими вони були на момент події, якщо це не загрожує життю та здоров'ю інших працівників та довкіллю.

5.10.Послідовність надання першої допомоги:

- припинити дію на організм факторів, що спричинили нещасний випадок, які загрожують здоров'ю чи життю потерпілого (звільнити від дії електричного струму, винести з ураженої зони, загасити одяг, що спалахнув) і оцінити його стан;
- визначити характер і важкість травми, найбільшу загрозу для життя потерпілого, послідовність заходів щодо його рятування;
- вжити необхідних заходів щодо рятування потерпілого у порядку першочерговості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, накладити пов'язку тощо);
- викликати швидку допомогу чи лікаря або вжити заходів для відправки потерпілого в найближчий медичний заклад;
- підтримувати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичної допомоги.

Питання для самоконтролю

- 1. Які правила ТБ після закінчення роботи?*
- 2. Перелічіть аварійні ситуації при роботі штукатура?*
- 3. Які дії працівників в аварійних ситуаціях?*
- 4. Послідовність надання першої долікарської допомоги.*

ПОШИРЕНІ ПОМИЛКИ ПРИ НАДАНІ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ

1. Запам'ятайте: постраждалих що впали з висоти до прибуття швидкої допомоги можна чіпати тільки там ,де вони лежать , небезпечно знаходитися фізично (пожежа, токсичні речовини тощо).Правило «не рухай та не перевертай без життєвої необхідності». Правило «не рухай та не перевертай без життєвої необхідності» написано кров'ю та чорнилами, що призводить до страшного діагнозу – «інвалідність». Досить нагадати що рятувальники інколи змушені розрізати, розбирати автомобіль навколо постраждалого, ніж насильно витягувати його звідти.

2. Не треба також зайвий раз рухати, смикати людину з підозрою на інфаркт чи інсульт. Така людина не повинна йти в стаціонар самотійно, його потрібно нести на ношах. В іншому разі таких «похід» може вартувати йому досить дорого.

3. Виправлення «вивихів» . Ви на 100% впевнені його виправляти. Зупиніться!

Задайте собі просте питання: чи здатні ваші очі випромінювати рентгенівські промені? Якщо «так», то Вам в Нобелівський комітет чи в найближчу психіатричну лікарню. В решті випадків (за умов відмінних від пустелі та непрохідних джунглів чи тайги) не можна виправляти самотійно те що схоже на вивих. Тому що навіть самий досвідчений лікар не ризикне визначити таку травму візуально. Адекватна дія в подібній ситуації: вражену кінцівку зафіксувати, викликати «швидку» та їхати в травмпункт.

4. Накладання шин – це не примотування зломаної кінцівки до прямої палки. Якщо вирішили зайнятися накладанням імпровізованої шини, майте на увазі : кінцівку неможна виправляти насильно! Її прибинтовують як є – в поточному найбільш зручному для постраждалого положенні так, щоб було знерухомлено не лише місце перелому, але й два, а у деяких випадках три найближчих суглава.

5. Неуміле джгутування. При зупинці кровотечі методом накладання джгутів (починаючи з «не там» та закінчуючи «надовго») роблять стільки помилок, що багато спеціалістів призивають обмежуватися простою тугою повязкою, згинати кінцівку в суглобі, який знаходиться вище постраждалої судини, або туго тампонувати рану.

У більшості випадків цього в цілому досить. При цьому пов'язки не міняють, а накладають одна на одну. Медики, що прибудуть по ним зможуть оперативно оцінити крововтрати.

Але, якщо мова йде про найнебезпечнішу артеріальну кровотечу , не варто витрачати дорогоцінний час на пошук джгута. Як можна швидше перетисніть пальцями фонтан яскраво червоної крові, інакше до моменту використання знань з джгутування людина може не дожити.

Навіть у випадку артеріальної кровотечі пам'ятаємо, що розрахунковий час накладання джгута не більше однієї години взимку та 1,5-2 год влітку. А краще невраховуючи пору року розпускати джгут кожні 20 хвилин, щоб в подальшому постраждалий не «дякував» за втрачену кінцівку

6. Зупинки кровотечі з носа закиданням голови.

Якщо закинути голову, то кровз носайти перестає. Ось тільки чи припинеться кровотеча взагалі? Ні. Просто кров буде стікати в носоглотку, а потім в шлунок.

Вроді так нічого смертельного, але по перше ми не бачимо, продовжується кровотеча чи ні? А по друге, є така неприємність як кров'яне блювання.

За носової кровотечі адекватна допомога: злегка нахилити голову постраждалого вперед, затопнувати ноздрі чистою салфеткою чи ваткою змоченою перекисом водню, а потім вияснити причину.

6. Лікувальна терапія навмання.

Якщо людині погано не пропонуйте йому ліки, які в аналогічній ситуації допомогли. По перше, зовсім не обов'язково, що подібні зовнішні симптоми викликані тією ж проблемою. По друге, ліки мають особливості використання, протипоказання, та побічні ефекти, не відомі без медичної освіти. Найбільш поширена «лікарська» помилка – пропонувати нітроглицерин всім, хто тримається за груди. Наслідки такої допомоги можуть бути гірші, ніж можна уявити, аж до різкого зниження тиску до критичного рівня.

Єдине виключення: постраждалий сам просить певний препарат чи інгалятор. В цьому випадку він має хронічне захворювання та має рекомендації лікаря.

6. Штучне блювання у випадках, коли її не можна допускати.

При отруєнні зазвичай рекомендують викликати у постраждалого блювання. Однак цього робити при підозрі на отруєння кислотою чи лугом, чи іншими їдкими речовинами.

Якщо блювання виправдано, то не потрібно самостійно використовувати марганцівку чи соду тому подібне. Все що потрібно робити – це багато теплої води.

7. Масло на опік, йод на рану.

Бабусине «змаж опік маслом» в'їлося в свідомість поколінь і важко витравлюється. Ні маслом ні пантенолами змазувати свіжий опік неможна. Якщо певно немає бажання погіршити ситуацію.

Правильно охолоджувати вражене місце холодною водою, але тільки не хвилину-дві, а 10–15–20.

Лити йод, спирт и зеленку в глибоку рану також безглуздо – ніякої користі це не принесе. Тільки шкоду. В невмілих руках ці речі потрібні тільки для змащування подряпин. В решті ж безпечніше використовувати перекис водню.

8. Невміла серцево-легенева реанімація.

В принципі робити непрямий масаж серця та штучне дихання повинен вміти кожен. Але якщо ви не вмієте то краще й не братися. А якщо вмієте, то врахуйте кілька зауважень.

По перше – якщо у людини б'ється серце та прощупується пульс, такі заходи не потрібні! По друге, гатити з усієї сили по грудях не потрібно та небезпечно. Прекардиальний удар, нанесений неспеціалістом, скоріше за все, ніякої користі не принесе, зате можна зламати ребра та нанести ще кучу травм.

9. Видалення предметів з ран.

Можна видалити колючку з пальця, злегка проколовши шкіру цвях або скалка з тарілки, явно не перерізаний навіпіл палець. Ніколи ні в якому разі не можна видаляти ніякі сторонні предмети з більш менш серйозної рани. Навіть якщо з людини тирчить шматок арматури чи дроту. Якщо турбуєтесь за інфекцію – то вже пізно, вся зараза вже давно всередині, з нею будуть боротися потім, на відміну від кровотечі.

Лікарі «швидкої» не для дядька слідчого притримують ножі та інші сторонні речі на місці до моменту, коли постраждалий буде в умовах операційної. Тому що в чистому полі, на дорозі чи на виробництві чи вдома їм нічим буде зупинити кровотечу, яка може відкритися після того як виймуть сторонні предмети з рани, та поповнити крововтрату.

Як би страшно не виглядала людина зі стороннім предметом в тілі, видаляти його самому категорично неможна.

10. Алкогольна терапія.

Знеболення алкоголем ввійшло в фольклор міцніше ніж хотілося. Перш ніж запропонувати кому б то ні було коняку для анестезії чи зігрівання, краще пошукати інші варіанти надання допомоги чи утриматися від неї взагалі. По перше в п'яному угарі змінюється больова чутливість, а це зайві рухи при переломах та складності при постановці діагнозу. По друге більшість лікувальних засобів не розрахована на одночасний прийом з алкоголем. Не говорячи про те що п'яний пацієнт – це кошмар лікаря, якому потрібно угамовувати та надавати допомогу одночасно